

Zafer Bayramımız Vatanın Her Köşesinde Coşkun Tezahürlerle Kutlandı

Ankara - İstanbul - Dumlupınar Merasimleri Çok Parlak Oldu

Birliğimizin Verdiği Haz ve Güven

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

Dumlupınar, makûs taliimizin mağlûp edildiği gün... Dün bunun yıldönümünü yurdun her tarafında kutladık. Bütün vatandaşlar hep beraber bayram yaptık. Bu bayram sevinci içinde de her şeyden evvel milli birliğimizin hazını ve âhengini duyduk. Milli birlik bizim için bugün çok tabii bir şey... Asırları dolmayan felâketlerden sonra yirmi sene evvel doğrudan doğruya ölümlerle karşılaştık. Tehlike karşısında birleştik. Elbirliği ile çarışmanın faydalarını gördük. Birliğimiz gün geçtikçe kuvvetlendi. Bu sayededir ki bugün kendimize tamamlanmış güvenmek ve dünya firtınalarına vakar ve sükûnetle karşı koymak imkânını buluyoruz.

Varlığımızı ve istiklâlimizi tehdit edebilecek her tehlikeye karşı cidden bir tek vücut halindeyiz. Başka meselelerde aramızda ne gibi fikir ve görüş farkları bulunursa bulunsun, ya hür ve müstakil yaşamak, veya bunları müdafaa ede ede ölmek noktasında hepimiz bir tek dimağ halinde düşünüyoruz. İşte bunun için bizim birliğimiz, içimizden çıkan, hakiki kanaatlere dayanan canlı bir kuvvettir.

Fakat dün bayramımız vesilesiyle hazını yeniden duyduğumuz bu neviden birlik, bugünkü dünya için hiç de tabii bir şey değildir. Memleketler var ki kin, nefret ve ihtiras kırbacile sun'î bir makinenin cansız bir parçası haline indirilerek teşkilâtla kuvvetlendirilme uğraşılıyor. En küçük inhirafı en ağır ukubetlerle cezalandırıyorlar.

Diğer memleketler var ki birlik şöyle dursun, devamlı fırka ve sınıf ihtirasları yüzünden yurt şuurunu tamamlamaya kaybetmişlerdir. Bunun en korkunç misali zavallı Fransızdır. Yere serilmiş parçalanmış bir halde olmasına rağmen hâlâ milli bir lisan konuşuyorlar, hâlâ parti ve sınıf gözlüklerini bir tarafa atamıyorlar. Bir, sen ben kavgasıdır gidiyor.

Her varlığın zevki yokluk ile ölçülebilir. Yemeği zahmetle karşılamış çıkan zengin adam, ancak yoksulun halini gözönüne getirdiği zaman önündeki yemeği (Devamı Sa. 4; Sü. 7)

İstanbul Komutanının Nutkundan: Bu Zafer Türk Cümhuriyetinin ve İstiklâlinin temelidir

Ankara, 30 (A.A.) — 30 Ağustos zafer bayramının 18 inci yıldönümü bugün Ankarada büyük tezahürlerle kutlanmıştır. Bu sabah saat sekiz otuzda Genel Kurmay başkanı Fevzi Çakmak, Genel kurmayda tebrikatı kabul etmiş ve saat onda Hipodromda bir geçit resminin takip ettiği askeri merasim yapılmıştır.

Hipodrom bu merasimde hazır bulunan on binlerce halk ile dolu idi. Merasime başlarken Hava Müdafaa Komutanı Korgeneral Hüsnü Kılınç kitaları teftiş etmiş ve bunu takiben İstiklâl marşı çalmıştır. Bunu garizonun en genç subayı topçu teğmen Vecihi Aktın ve C. H. P. Ankara vilâyeti idare heyeti adına Naşit Hakkı Uluğın, Hava kurumu adına Mümtaz Falk, Ordu adına General Hüsnü Kılınçın hitabeleri takip etmiştir.

Bundan sonra geçit resmi yapılmıştır.

YURTTA MERASİM

Ankara, 30 (A.A.) — Her taraftan aldığımız telgraflar büyük zaferin 18 inci yıldönümünün yurdun her

tarafında en içten tezahürata kutlandığını bildirmektedir.

Bu esnada zafer yolunda ölen şehitlerin ve Ebedî Şefin hatıraları birer hürmet vakfesi ile anılmış ve Türk milletinin Milli Şef İsmet İnönü'nün etrafındaki sarsılmaz birliği bir defa daha teyit edilmiştir.

İSTANBULDAKİ MERASİM

30 Ağustos Zafer Bayramının 18 inci yıldönümü, dün şehrimizde coşkun bir hava içinde kutlanmıştır. Bayram münasebetiyle daha bir gün evvelden şehrin bütün cadde ve sokakları, hususî evler ve apartmanlar bayraklarla süslenmiş, gece de elektriklerle donanmıştır.

Geçit resminin yapılacağı Taksim meydanında da tribünler hazırlanmıştır. Günün erken saatinden başlayarak caddelerde müted hayattan fazla bir kaynaşma hissediliyordu. Kitaların geçeceği caddelerde, saat sekizden başlayarak nakil vasıtalarının geçmesi durdurulmuştu.

(Devamı Sa. 4; Sü. 1)

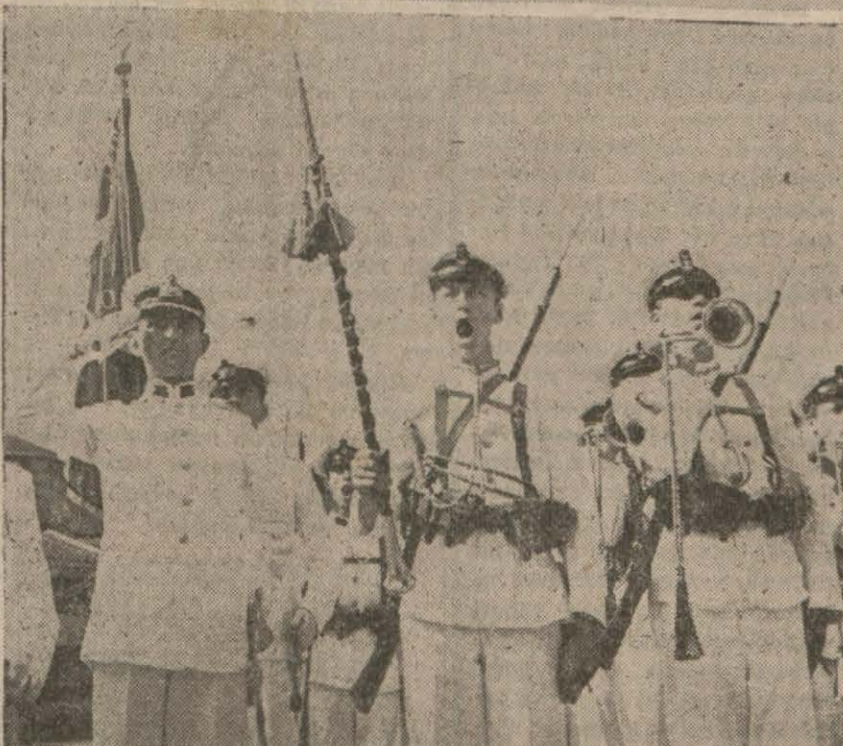
Zafer Piyangosu Büyük İkramiye 298454 Numaraya İsbet Etti

İzmir, 30 (Telefonla) — 30 Ağustos Zafer Bayramı piyangosu bugün saat 18.30 da Fuarda çekildi. Piyangonun keşidesinde Maarif Vekili, İzmir Valisi, İzmir Belediye Reisi, Parti Başkanı ve halk hazır bulunmuştur. Keşideye İstiklâl marşı ile başlanmıştır. Büyük ikramiyeler şu numaralara isabet etmiştir:

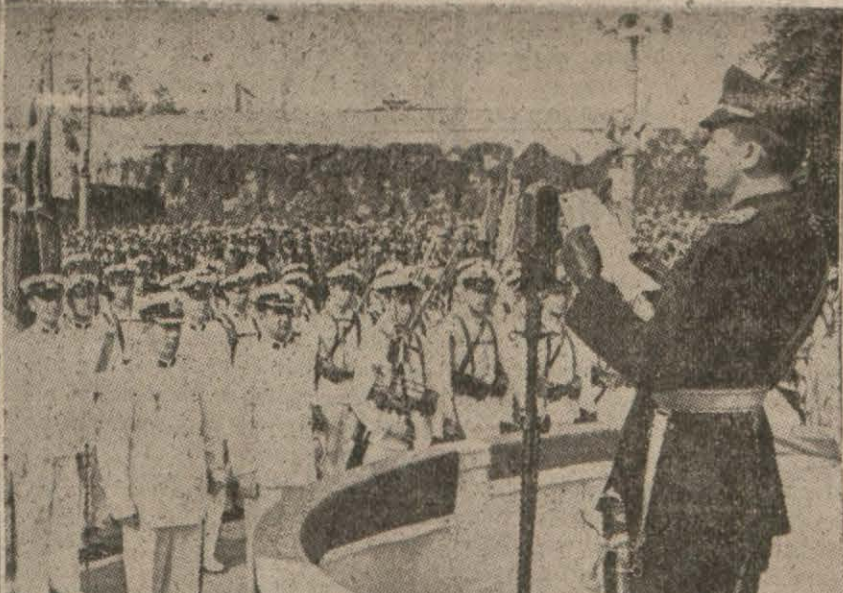
60 Bin Lira Kazanan Numara	298454	1000 Lira Kazanan Numaralar	256739	25111	110951	107747
20 Bin Lira Kazanan Numara	172517		290144	175641	197656	95983
10 Bin Lira Kazanan Numara	62562		91658	98910	196120	63886
5 Bin Lira Kazanan Numaralar	202981 61970		129621	229798	150194	87940
			291018	296702	95398	219733
			56733	70890	299698	59747
			132495	165199	243764	137690
			209085	62178		
2 Bin Lira Kazanan Numaralar	7280 262614 140490 90263 196903 189691 93432 262363 195144 280989	Sonu 9 la biten numaralar 2 lira, 5 le bitenler 3 lira, 08 le biten numaralar 10 lira, 875 ile biten numaralar 100 lira amorti alacaklardır.				

aksim meydanında yapılan muazzam geçit resminde kahraman süvari lerimiz.

Genç ve çâlak bahriyelilerimiz İstiklâl marşını söylüyorlar...

Ordumuzun en kıdemli suba yı, müheyyiç nutkunu söylüyor

Maarif Vekilinin Dünkü Beyanâtı

Köy Enstitülerinde talebe adedi 6 bine çıkacak, yeni orta mektepler açılacak

İzmir, 30 (Telefonla) — Maarif Vekili Hasan Ali Yücel, bugün İzmir fuarını gezmiş, fuar gazinosunda Belediye tarafından şerefine verilen ziyafette hazır bulunmuştur. Vekil, gazetemize şu beyanatta bulunmuştur: «Ankaradan ayrıldıktan sonra Kastamonuda, İneboluda, Çankırıda tetkiklerde bulundum ve bilâhâre İzmir'e geldim. Fuarı gezdim. Her taraftan fuara gelen ve eğlenenleri gördükten sonra neşe duymamak imkânsızdır.

30 Ağustos Zafer Bayramının, İstiklâl mücadelemizin parolası olan İzmirde kutlamak bahtiyarlıktır. Geçitte teçhizatı mükemmel, yürüyüşü «Buraları daima benimdir» diyen subaylarımızın, askerlerimizin yüreklerine ne büyük itimat telkin ettiğini görüyoruz.

KÖY ENSTİTÜLERİ

Köy enstitülerine Vekâlet büyük ehemmiyet vermektedir. Talebe miktarı bir misli arttırılacak, üç binden altı bine iblâğ edilecektir.

(Devamı Sa. 4; Sü. 3)

İtalyanın Mısırâ Hücum Hazırlığı

Sudan Hududunda Simdiye Kadar Fazla Birşey Kaydedilmemiş

Londra, 30 (A.A.) — Londra'nın askeri mahafilinde, İtalyanların Mısırâ karşı yapacakları taarruzun, İngiliz ordusunun izaç hareketleri ve donanmanın yapmış olduğu tahribat dolayısıyla, tehir edilmiş olduğu tahmin edilmektedir. Bununla beraber böyle bir taarruz daima beklenilebilecek bir hâdisedir. Bir müddettenberi İtalyanlar Bardia civarında kıtaat tahşidatı yapmakta ve bir aydır ilerlemeye hazır bulunur gibi görünmektedir. Libyadaki İtalyan kuvvetlerinin takviyeleri hakkında burada malûmat mevcut değildir. Bu kıtaatın miktarı, motörize kısımlar da dahil olmak üzere harbin başında takriben iki yüz elli bin kişiye varmakta idi.

İtalyanların şimdi Kenyaya karşı, Somalide kullandıkları kıtaat ve tankları kullanmaları muhtemel görünmektedir. Fakat bu hareketin icrasına zamana bağlı bulunmaktadır. Sudan hududunda şimdiye kadar devriye hareketlerinden başka bir şey kaydedilmemiştir.

Macarlar Tatmin Ediliyor

Macaristana 45,000 Kilometre Murabba Toprak Veriliyor
Macarları İtalya, Romanyayı da Almanlar tutuyormuş

Viyana, 30 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Bir taraftan mihver devletleri hariciye nazırları, diğer taraftan Rumen ve Macar hariciye nazırları arasında cereyan etmekte olan müzakereler, mihver devletlerinin hükmî bir kararile netice-

Romanya Sıkışık Vaziyette

Almanya Sovyet Rusyaya Romanya için Nota Verdi
Sovyet Rusya Romanyaya Sert Bir İhtar Yaptı

Bükreş, 30 (A.A.) — Gayri resmi fakat itimada şayan bir membadan bildirildiğine göre, Moskovadaki Alman ve İtalyan sefirleri, Romanya'nın Sovyet değil, Alman iktisadî menfaatleri mmtakasında bulunduğu na dair Sovyet hükûmetine bir nota verecektir.

(Devamı Sa. 4 Sü. 4)

VATANIN Karikatürleri

Ressam Ramiz Arkadaşlarımız Arasında Yarınki Sayımızdan Başlıyarak İkinci Sayfamızda Ramizin Karikatürlerini Bulacaksınız

Ramiz, günün hâdiselerini ve meselelerini ince görüşleri ve sanatli resimlerle aydınlatmağa muvaffak olan en yüksek sanatkarlarımızdan biridir.

Karikatüristimizin Okuyucularımızı Tatmin Edeceğine Şüphe Yoktur

Mis Nillâ Kukun Yazıları

Amerikalı muharrir Mis Nilla Kuk'un Işık ve Nur Peşinde başlığı ve (NİL) imzası altında gazetemize yazdığı yazıların çocukluk hayatına taallüku olan kısmı dünkü yazı ile tamamlanmıştır. Mis Kuk, Işık ve Nur Peşindeki mücadelesi hakkında ayrı ayrı seriler halinde yazılarına devam edecektir.

Köylü Hakkı Çağlayan

İlk Yazı Bir Türk Köylüsüyle Mülâkattir İkinci Sayfanın Başında Okuyunuz

Dünkü geçit resminde motörlü dâfi bataryalarımızla hava bekçileri tayyarelerimizin görünüşü...

TÜRK KÖYLÜSÜYLE MÜLÂKATIM

Vatan Davasında Her Türk, ideal Türk Saydığım inönü Gibi Düşünüyor

Akhisar, Ağustos sonları

Dün akşam Akhisarda bütün yetişkinler bir gırtlıkta bulunuyordum. Bahçede yemek yerken herkes birdenbire yerinden fırladı ve radyo başına koştu. O zamana kadar radyo hafif hafif işliyordu ve kimse pek almıyordu. Herkes sofradan fırlayıp sevkeden heyecanlı haber acaba ne idi?

Doğru haber miydi? Sofraya döndüler ve anlattılar:

— Radyoda sizden bahis var. Falih Rıfkı Atay, İsmet İnönü ile olan mülâkatımıza dair bir yazı yazmış. Bu yazıda diyor ki: «Mis Kuk, bize ait olmayan topraklar üzerinde hiçbir emelimiz olmadıkça dair Cumhuriyetimizin kendisine söylediği sözleri pek iyi kavramıştır. Fakat aynı suali bir Türk köylüsüne de sorsa mutlaka Cumhuriyetimizin verdiği cevabın aynıdır.»

— Pek iyi, dedim, öyle ise ben de bir Türk köylüsü ile mülâkat etmek isterim.

Sofrada bulunanlardan bir kaç birden atıldı:

— Bizimle mülâkat edebilirsiniz. Biz hepimiz köylüydük, taprakla ve ziraatle meşgulüz.

Cevap verdim:

— Hayır, siz benim aradığım neviden köylü değilsiniz. Köylünün sırtından su veya bu şekilde geçilen bulacaksınız. Yarım haklı bir köylü adalacak ve onunla mülâkat edeceğim.

Ertesi gün bir çok Akhisarlılar köylü oldukları iddiasıyla karşına çıktılar, aldırmadım. Haklı köylüydüm aradım ve nihayet buldum. Adı Hakki Çağlayan. Kızlar köyünden bir gün için Akhisara gelmişti.

Hakki Çağlayan dünyadaki bütün sermayesi, kızlar köylü civarındaki bir tarlası ve bir de elinin emeği...

Yaşı elli altı. Tütün yetiştirmekle uğraşır. Aslen Kavaladan gelen bir tüccarın vazifesini gördü. Kendisi mülâkat ettiğini bu tüccarın vasıtasıyla Hakki Çağlayana anlatınca beni büyük bir vekar ve nezakete karşıladı:

— Sorulacak suallere memnuniyetle cevap vereceğim, dedi.

Hall, tavır, teriyesi en yüksek bir devlet adamına kıyas kabul edecek kadar kibar ve sevimli idi. İlk sualini sordum:

— Türkiye'nin memleket haricinde yeni yeni topraklar zaptetmesini gönlün ister mi?

— Memleket haricindeki toprak ne edeceğiz? Araplar veya Arnavutların yaşadıkları yerler bizim olacak ta ne olacak? Biz böyle şey istemeyiz.

— Fakat kendi vatanını müdafaa etmek için dövünmek lazım gelirse yabancılar senin ana topraklarına göz dikerlerse vatanın için seve dövüşür müsün?

Hakki Çağlayan, vekarı, kibar tavırını bırakmadı, fakat birdenbire heyecanlandı:

— Vatanım için elbette seve dövüşürüm. Bir Türk üç şey için canını seve verir: Yurdunu, çocuğunu ve şerefini... Bunlara kimsenin el uzatmasına razı olamaz.

Peki amma, Türkler senelerce yeni yeni topraklar zaptetmek için dövüştüler. Bugün neden yeni toprak istemiyorsunuz?

— Tecrübeler geçirdik. Anladık ki, Arapların veya Arnavutların yaşadığı yerleri almak veya muhafaza etmek için boş boşuna kan dökmüştük. Bunlar, uğurunda can verebilecek emeller değil. Fakat kendi ana yurdumuzu korumak için her vakit hayatımızı veririz.

Bahsin bu yerinde Ahmet Şevki söze karıştı. Kendisi bütün alışverişle uğraşır. Bir akşam evvel köylü diye söz söylemek istiyenlerdenidi. Bu defa dayanamıyarak dedi ki:

— Büyük muharebe ben burarlardan Basraya kadar yaya gitim. Basraya yaya gitmeği şöyle bir göz önüne getiriniz. Hakki Çağlayan dediği gibi Arapların veya Arnavutların yaşadığı yerleri almak veya müdafaa etmek için neden bu fedakârlıklara göze alalım. Bir vakitler Mısır için dövüştük, Irak için çarpıştık. Cahildik, buraların bizim memleketimiz sandık. Şimdi anladık ki, içinde Türkler yaşayan yerlerden başka hiç bir yer bizim ana yurdumuz olmaz. Fakat bu ana yurda bir göz diken olsun, öyle bir dövüş kopar ki, dünya bir eşini görmemiştir. Ben belki de mülâkat etmek istediğiniz bir köylü değilim, fakat her halde bir Türküm.

Hakki Çağlayanla, köylü ve şehirliler diğer Türklerle konuşmalarından sonra anladım ki, Falih Rıfkı Atayın haklı var. Köylü, şehirliler, nereye bayırdımsa ideal Türk örneği saydığım İsmet İnönüden duyduğum sözlerin aynıydım.

Şehirli Gözle

Şimdi de Kömür Meselesi

Şu sıralarda azami fiyatı tesbit edilmek üzere bulunan odun kömürünün yerindeki fiyatı ile Üsküdar kadar balığı olduğu maliyeti hakkında Alemdağ, Ömerli ve Şile taraflarında tetkikler yapan bir muharririmiz aşağıdaki malumatı elde etmiştir:

— Şile kazasına bağlı köylerde köylüler kuvvetleri ile kömür yakmaya uğraşmaktadırlar.

Kömür satışları bu köylerde hâlâ eski okla ile yapılmaktadır. Kömür satışlarında müstahsil köylünün kömür alış verişinde ehemmiyetli menfaat temin ettiği zamana kapılmamalıdır. Bu işte köylü âdeti toptancılar hesabına vermeye ile çalışan birer işçi vaziyetinde bulunmaktadırlar.

Yevmiye ile yemek bedelinin en az yüz kuruş olarak hesap edildiğine göre köylü, yedi yüz okka kömür alacağı bir okak 1-1310 kuruş harcama veya ok nishette çalışmak mecburiyetindedir. Bu yekün, kömürlerin ocaktan çıkarılması için sarfi i-cap eden yüz kuruş ve 175 kuruş orman resmi ile birlikte 1585 kuruş bulmaktadır. Ve binacaleyle kömürün beher köylüye doksan paraya mal olmaktadır. Bu hesaba göre de yapılan satıştan köylünün bir kaç kuruş kazandığı zanni hasul olmaktadır. Halbuki, sattığı kömürü kiloda bir kuruş masraf ile Üsküdar taşımak mecburiyetinde bulunan köylü asgari bir hattasın yollarla geçirmek ve kazandığını da bu suretle yemek ve hayvanlarına yedirmek vaziyetinde kaldığı için köylüye ekseriyetle eli boş olarak ve yahut ta pek az bir kazanç ile dönmekte ve yaptığının bir hayır görmemektedir.

Ehemmiyetli tetkike şayan olan şu vaziyeti fiyat mukabele komisyonunun dikkat nazarına vazedir.

İSTANBULLU

Müteferrik:

Kocaeli Demir Madeni

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü geçlerinde Kocaelide Camdağın ve Sakarya nehri yakınında yeni bir demir madeni daha bulunmuş. Divrikteki kadar zengin olmamakla beraber çok iyi vasıfları bulunduğu, yapılan tetkiklerle anlaşılınca bu madenin de işletilmesi kararlaştırılmış ve enstitü tarafından hazırlanmakta olan teknik planlar bugünküne ıkmal edilme üzere bulunmuştur. Bu madenin işletilmesini Etibankın de-ruhte edeceği ve çıkarılacak cevherlerin naklinde kısmen Sakarya nehri üzerinden dahi istifade edilmiş düşünlere bu nun için tetkikler yapılmakta olduğu öğrenilmiştir.

Hisardaki Köşk

Millî Saraylar Müdürlüğüne ait Anadoluhisarındaki Küçükso köşkü ile etrafındaki demir parmaklıkların tamiri ve yağı boya ile boyanması Saraylar idaresi tarafından kararlaştırılmış ve dün ihalesi yapılmıştır.

Otomobil Satışı

Gümrük karnesiz memleket girimiş bulunan nakit vasıtaları satıldığı takdirde Türkiye Turing ve Otomobil Klübü haberder edilecektir.

Acıbadem Yolu

Kadıköy ile Acıbadem arasında evvelce yapılmış olan asfalt yolun Kütükçücamlıcaya kadar uzatılması kararlaştırılmış, inşaat hazırlıklarına başlanmıştır.

Abidelerin Tamiri Başladı

Turing ve Otomobil Klübü Reisi Reşit Saffet, klübün faaliyeti etrafında şunları söylemiştir:

— Avrupa ile olan münasebetlerimiz harp dolayısıyla pek durgun ise de Suriye ve Irak hudutlarından memleketimize giren otomobillerin miktarı eskisinden çok fazladır. Fakat beynelmülül gümrük müşküllüğü de derece artmıştır.

Memleket dahilinde seyahat için bir çok kolaylıklar istihlal edilmiş ve seyahat heveslisi halk artmıştır. Bu meydana İstanbul eski ve yeni kıymetlerini halkımıza bildirmek maksadıyla tekrar faaliyete geçmiştir.

Müzeler Müdürlüğü ile, İstanbul İyî tanyanlardan mürekkep olan bu cemiyet mensupları, konferanslar vermek ve kendî vesaitle bazı küçük eski âbidatı tamire tevessül etmek suretile işe başlamıştır.

Evin Camını Kıran Kadın

Melâhat isiminde 25 yaşlarında genç ve güzel bir kadın bir kalbur şeker olarak gece yarısından sonra Cahit isiminde evli bir delikanlı ile beraber yaşayan kızkardeşinin Fatihetin evinin önüne gitmiştir.

Melâhat bundan sonra kalburda ki taşları birer birer evin pencerelerine atmış, bir çok cam kırılmasına sebep olmuştur. Adliyeye getirilen Melâhat kendini şöyle müdafaa etmiştir:

— Ben ve ailem namusa pek fazla bir yer ve değer veriz. Kızkardeşimin evli ve çocuklu bir adam olan Mehmet Cahitle metres hayatı yaşadığını hamedemedim. Kızkardeşime nasihat ettim. Fakat onu tuttuğu fena yoldan ayırmadım ve nihayet teessürüme kapılarak bu işi yaptım, demiştir.

Duruşma gelmiyen şahitlerin dinlenmesi için başka güne bırakılmıştır.

Köstence Vapur Seferi

Romanya vapur kumpanyası, Köstence ile Samsun arasında şilelerle nakliyat yapmak üzere yeni bir projeye hazırlanmıştır. Orta Avrupa ile İngiltere ve Amerika arasında, Samsun ve Basra yolu ile yeni bir mülakale şekli teminine matuf bulunan bu proje hakkında alakadamlarına görüşmek üzere bir Rumun heyeti bugünlerde İstanbula gelecek ve teşebbüse girişilecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

Döviz Kaçakçılığı Geçen Seneye Nazaran Artmış Olduğu Görüldü

Döviz kaçakçılığı hadiseleri geçen seneye nazaran artmıştır. Sekiz ay zarfında 157 hâdisenin mahkemeye intikal etmiş olması bunu göstermektedir.

Son günlerde bir çok kimseler piyasadan külliye miktarlarda dolar toplamaktadırlar. Doların kıymetli kikiğer yapan bir muharririmiz aşağıdaki malumatı elde etmiştir:

— Şile kazasına bağlı köylerde köylüler kuvvetleri ile kömür yakmaya uğraşmaktadırlar.

Kömür satışları bu köylerde hâlâ eski okla ile yapılmaktadır. Kömür satışlarında müstahsil köylünün kömür alış verişinde ehemmiyetli menfaat temin ettiği zamana kapılmamalıdır. Bu işte köylü âdeti toptancılar hesabına vermeye ile çalışan birer işçi vaziyetinde bulunmaktadırlar.

Yevmiye ile yemek bedelinin en az yüz kuruş olarak hesap edildiğine göre köylü, yedi yüz okka kömür alacağı bir okak 1-1310 kuruş harcama veya ok nishette çalışmak mecburiyetindedir. Bu yekün, kömürlerin ocaktan çıkarılması için sarfi i-cap eden yüz kuruş ve 175 kuruş orman resmi ile birlikte 1585 kuruş bulmaktadır. Ve binacaleyle kömürün beher köylüye doksan paraya mal olmaktadır. Bu hesaba göre de yapılan satıştan köylünün bir kaç kuruş kazandığı zanni hasul olmaktadır. Halbuki, sattığı kömürü kiloda bir kuruş masraf ile Üsküdar taşımak mecburiyetinde bulunan köylü asgari bir hattasın yollarla geçirmek ve kazandığını da bu suretle yemek ve hayvanlarına yedirmek vaziyetinde kaldığı için köylüye ekseriyetle eli boş olarak ve yahut ta pek az bir kazanç ile dönmekte ve yaptığının bir hayır görmemektedir.

Ehemmiyetli tetkike şayan olan şu vaziyeti fiyat mukabele komisyonunun dikkat nazarına vazedir.

İSTANBULLU

Abidelerin Tamiri Başladı

Turing ve Otomobil Klübü Reisi Reşit Saffet, klübün faaliyeti etrafında şunları söylemiştir:

— Avrupa ile olan münasebetlerimiz harp dolayısıyla pek durgun ise de Suriye ve Irak hudutlarından memleketimize giren otomobillerin miktarı eskisinden çok fazladır. Fakat beynelmülül gümrük müşküllüğü de derece artmıştır.

Memleket dahilinde seyahat için bir çok kolaylıklar istihlal edilmiş ve seyahat heveslisi halk artmıştır. Bu meydana İstanbul eski ve yeni kıymetlerini halkımıza bildirmek maksadıyla tekrar faaliyete geçmiştir.

Müzeler Müdürlüğü ile, İstanbul İyî tanyanlardan mürekkep olan bu cemiyet mensupları, konferanslar vermek ve kendî vesaitle bazı küçük eski âbidatı tamire tevessül etmek suretile işe başlamıştır.

Evin Camını Kıran Kadın

Melâhat isiminde 25 yaşlarında genç ve güzel bir kadın bir kalbur şeker olarak gece yarısından sonra Cahit isiminde evli bir delikanlı ile beraber yaşayan kızkardeşinin Fatihetin evinin önüne gitmiştir.

Melâhat bundan sonra kalburda ki taşları birer birer evin pencerelerine atmış, bir çok cam kırılmasına sebep olmuştur. Adliyeye getirilen Melâhat kendini şöyle müdafaa etmiştir:

— Ben ve ailem namusa pek fazla bir yer ve değer veriz. Kızkardeşimin evli ve çocuklu bir adam olan Mehmet Cahitle metres hayatı yaşadığını hamedemedim. Kızkardeşime nasihat ettim. Fakat onu tuttuğu fena yoldan ayırmadım ve nihayet teessürüme kapılarak bu işi yaptım, demiştir.

Duruşma gelmiyen şahitlerin dinlenmesi için başka güne bırakılmıştır.

Köstence Vapur Seferi

Romanya vapur kumpanyası, Köstence ile Samsun arasında şilelerle nakliyat yapmak üzere yeni bir projeye hazırlanmıştır. Orta Avrupa ile İngiltere ve Amerika arasında, Samsun ve Basra yolu ile yeni bir mülakale şekli teminine matuf bulunan bu proje hakkında alakadamlarına görüşmek üzere bir Rumun heyeti bugünlerde İstanbula gelecek ve teşebbüse girişilecektir.

ket haricine kaçırıldığı görülmektedir. Gümrük kaçakçılığı son günlerde tamamen durmuştur. Beş sayılı aslıye ceza mahkemesinin elinde mevcut 560 davanın üç yüz yetmişini uğuşturucu, 157 sini muhtelif döviz, ancak otuzunu 1939 senesinden kalma gümrük hadiseleri teşkil etmektedir.

Kaçakçılık şubesi ve alakadamlar, dereler, döviz ve gümrük kaçakçılığı ile şiddetli bir surette mücadele etmekte, kaçakçılar hareketine meydan vermeye çalışmaktadırlar.

— Şile kazasına bağlı köylerde köylüler kuvvetleri ile kömür yakmaya uğraşmaktadırlar.

Kömür satışları bu köylerde hâlâ eski okla ile yapılmaktadır. Kömür satışlarında müstahsil köylünün kömür alış verişinde ehemmiyetli menfaat temin ettiği zamana kapılmamalıdır. Bu işte köylü âdeti toptancılar hesabına vermeye ile çalışan birer işçi vaziyetinde bulunmaktadırlar.

Yevmiye ile yemek bedelinin en az yüz kuruş olarak hesap edildiğine göre köylü, yedi yüz okka kömür alacağı bir okak 1-1310 kuruş harcama veya ok nishette çalışmak mecburiyetindedir. Bu yekün, kömürlerin ocaktan çıkarılması için sarfi i-cap eden yüz kuruş ve 175 kuruş orman resmi ile birlikte 1585 kuruş bulmaktadır. Ve binacaleyle kömürün beher köylüye doksan paraya mal olmaktadır. Bu hesaba göre de yapılan satıştan köylünün bir kaç kuruş kazandığı zanni hasul olmaktadır. Halbuki, sattığı kömürü kiloda bir kuruş masraf ile Üsküdar taşımak mecburiyetinde bulunan köylü asgari bir hattasın yollarla geçirmek ve kazandığını da bu suretle yemek ve hayvanlarına yedirmek vaziyetinde kaldığı için köylüye ekseriyetle eli boş olarak ve yahut ta pek az bir kazanç ile dönmekte ve yaptığının bir hayır görmemektedir.

Ehemmiyetli tetkike şayan olan şu vaziyeti fiyat mukabele komisyonunun dikkat nazarına vazedir.

İSTANBULLU

Abidelerin Tamiri Başladı

Turing ve Otomobil Klübü Reisi Reşit Saffet, klübün faaliyeti etrafında şunları söylemiştir:

— Avrupa ile olan münasebetlerimiz harp dolayısıyla pek durgun ise de Suriye ve Irak hudutlarından memleketimize giren otomobillerin miktarı eskisinden çok fazladır. Fakat beynelmülül gümrük müşküllüğü de derece artmıştır.

Memleket dahilinde seyahat için bir çok kolaylıklar istihlal edilmiş ve seyahat heveslisi halk artmıştır. Bu meydana İstanbul eski ve yeni kıymetlerini halkımıza bildirmek maksadıyla tekrar faaliyete geçmiştir.

Müzeler Müdürlüğü ile, İstanbul İyî tanyanlardan mürekkep olan bu cemiyet mensupları, konferanslar vermek ve kendî vesaitle bazı küçük eski âbidatı tamire tevessül etmek suretile işe başlamıştır.

Evin Camını Kıran Kadın

Melâhat isiminde 25 yaşlarında genç ve güzel bir kadın bir kalbur şeker olarak gece yarısından sonra Cahit isiminde evli bir delikanlı ile beraber yaşayan kızkardeşinin Fatihetin evinin önüne gitmiştir.

Melâhat bundan sonra kalburda ki taşları birer birer evin pencerelerine atmış, bir çok cam kırılmasına sebep olmuştur. Adliyeye getirilen Melâhat kendini şöyle müdafaa etmiştir:

— Ben ve ailem namusa pek fazla bir yer ve değer veriz. Kızkardeşimin evli ve çocuklu bir adam olan Mehmet Cahitle metres hayatı yaşadığını hamedemedim. Kızkardeşime nasihat ettim. Fakat onu tuttuğu fena yoldan ayırmadım ve nihayet teessürüme kapılarak bu işi yaptım, demiştir.

Duruşma gelmiyen şahitlerin dinlenmesi için başka güne bırakılmıştır.

Köstence Vapur Seferi

Romanya vapur kumpanyası, Köstence ile Samsun arasında şilelerle nakliyat yapmak üzere yeni bir projeye hazırlanmıştır. Orta Avrupa ile İngiltere ve Amerika arasında, Samsun ve Basra yolu ile yeni bir mülakale şekli teminine matuf bulunan bu proje hakkında alakadamlarına görüşmek üzere bir Rumun heyeti bugünlerde İstanbula gelecek ve teşebbüse girişilecektir.

Mahkemelerde:

Eser Yazmak için Eroin Alıp Satmağa Kalkışan Genç, Hâkim Karşısında

Bir lise talebesi, yine mektepten tanıdığı bir arkadaşile birlikte Vefada oturan bir eroin satıcısına gidiyorlar. Lise talebesi, arkadaşına yetmiş beş kuruş veriyor. Yetmiş beş kuruş mukabilinde arkadaşısı o satıcıdan gidip bir paket eroin alıyor. İki genç geri döndükleri sırada kendilerini takip eden memurlar tarafından yakalanıyorlar. Üzerleri aranıyor. Lise talebesinin üzerinde paket çıkıyor. İki arkadaş evvelle karakola, müdüriyete, mahkemeye, oradan da tıbbi adliye sevk ediliyorlar ve lise talebesi arkadaşının eroin mütelâsası olduğu anlaşılıyor, hastaneye gönderiliyorlar.

Lise talebesi ihtisas mahkemesi karşısındadır.

Kendisi genç, temiz ve sıhhatli yüzlü bir çocuk... Hâdisenin mahiyetini hâkime aşığı yukarı şöyle anlatıyor:

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak, ne de satmak için aldım. Kendim edebiyat meraklıyım, ediplerden de tanidiklarım vardır. Kendim de edebiyatta tatılmak ve bunun için bir eser yazmak istedim. Bu eserimin mevzuu eroin olacaktı. Eroin bu memlekette nasıl kullanılır, nasıl alınır, alınması kolay mıdır, değil midir ve sonra ne gibi zevkleri, ne gibi fenalıkları ve zararları vardır? Bunu teşrih edecektim... Bunun için eroin kullandığımı bildiğim eski bir arkadaşımı buldum. Eroin satın aldım. Maksadım, sadece bu eseri yazmaktı.

Muhakeme birkaç gün sonraya bırakılıyor. Eroin alan gencin edebiyat hakkındaki izahına inanılıyor mu, inanılmıyor mu, o zaman anlaşılacaktır.

— Efendim, ben lise talebesi ve dolayısıyla münevver bir gencim, bu gibi şeylerin kötülüğünü bilirim. Bu eroini ne kullanmak

Vaziyet

Siyasi, Askeri

Romanya İçin Çekişme Başladı

Dün gelen haberler arasında u sıra beklenmeyen bir telgraf ar. Almanlar, Ruslara verdikleri bir notada Romanyanın endi nüfuz mntakaları içinde bulunduğunu kati bir lisanla bildirmişlerdir. Coğrafi, irki, askeri ve siyasi zaruretiler ilerde bir gün başlayacağı tahmin edilen bu çekişmenin şimdiden baş göstermesi dikkate şayanır. Ruslar Besarabyaya yürüten Romanya siyasetini mühericilerle beraber Rusları tatin edecek şekilde idareye çağırıyordu. «Arada kalan ezilir» özü hilâfına, birkaç ay devam eden bu siyaset, Besarabyaya Rus kitalarının yürüdüğü gün ilâs etti. Romanya, Rusların bu ileri gitmelerini temin maksadıyla Almanya doğru ahil ve harici politikasında bâzı bir temayül göstermeye başladı. O gündübeni Rusyaya arşi bir destek olarak Almanya'yı kullanmağa çalışan Romanyalılar Alman emellerinin Rusyaya nota verecek derecede armasına imkân vermış oldular.

Şimdilik bir başlangıç işaretinde olan bu hâdisenin ne gibi vakalar doğuracağını bugünden hesaplamak kabil değildir.

TRANSILVANYA DAVASI

Macar - Rumen delegelerinin Alman - İtalyan hariciye nazirlerinin nezareti altında başlayan Viyana müzakereleri evvelki günkü yazımızda da tahmin ettiğimiz tarzda devam ediyor.

Romanyalılar, son hükümü mühericilerle bırakmakla, mevut olan tesis ve nüfuz resmen mümasat etmiş oldular. Başka türlü cereyan etmesine esasen imkân olmayan Viyana müzakerelerinin alâkadarlardan evvel mühericilerin istedikleri şekilde halledileceğini şimdiden söyleyebiliriz.

Mühericilerin rolleri, iki tarafı da hoşnut etmeye çalışılan bir hakemlik rolüdür. Yalnız bu maksadla, İtalyanın Macaristan menfaatlerini, Almanyanın da Romanyanın müdafiasına temayül edecekleri aşikârdır. Çünkü İtalyanlar Tuna boyu ve Balkan eşliğinde Macaristanı öndenberi öncü olarak kullanmaktadır. Almanyanın ise kendisi için zahire ve petrol deposu haline gelen Romanyayı istilâ etmek istediğidir.

HAVA HARPLERİ

Hava harpleri devamlı ve fakat şiddeti zaman zaman artıp tevseyen bir şekilde devam ediyor. Alman tayyareleri bazı İngiliz şehirlerinde ahalî üzerine nitiralyöz atışı açmağa başlamışlardır.

Hava harplerinin gidişine nazaran bir hafta evvel verdiğimiz u hükümü tekrarlayabiliriz: Almanlar Britanya adalarına ani bir ihraç hareketini temin edecek tarzda topyekân ve kesif hava harbi açmakta vazgeçmişler. Alman ekfârı umumiyevle beraber kendi hava kuvvetlerini korumak üzere yıpratma harplerine devam karar vermişlerdir.

Ş. A.

Istanbul Yelken Şamşijonası

Istanbul yelken şampiyonluk müsabakalarına dün Moda koyunda başlamıştır. Bu müsabakalara on üç tekne iştirak etmiş ve yarış dört buçuk deniz mili üzerinden yapılmıştır.

Demirsporlu Feyyaz bir saat 26 dakikada birinci, Galatasaraylı Burhan bir saat 27 dakikada ikinci, yine Galatasaraydan Mahmut üçüncü olmuştur.

Müsabakaların ikincisine bugün saat 15 te Moda koyunda devam edilecektir.

Demirkapıda Tabancalı Sarhoş

Dün akşam saat 21 raddelerinde sarhoş olarak Sirkedeki Demirkapıdan geçmekte olan Mehmet adında biri, sarhoşlukla tabancasını çekerek rastgele atış etmeye başlamıştır. Çıkan kurşunlardan biri o sırada oradan geçmekte olan Bursalı Hasan oğlu Hüseyin adına birinin dizkağına isabet etmiş, yaralanmasına sebep olmuştur. Yaralı Hüseyin, Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılarak tedavi altına alınmış, Mehmet yakalanmış, tahkikata başlanmıştır.

Hoş - Beş

HER CUMARTESİ

Yazan: B. FELEK

HÜRRİYET VE SAKAL

Bu iki kelimeye dikkat edin! İkisinde de traş mânâsı sezilir. Ben hürriyeti sakala ve sakalı hürriyete benzetirim. Çünkü:

Sakal uzadıkça hem sahibini sıklar, hem başkalarının eline geçer.

Hürriyet teyledir. Bida-yetlerde bir halâvet arzeder. Es. kidiğe izaca, göze batmaya başlar. Uzun sakalları ne yaparlarsa, hürriyete de onu yaparlar. Yani:

Sakalı evvelâ bir usta berber elinde kıpırtırlar. Sonra biraz daha inceltirler ve daha sonra dibinden traş edip cascavlak çıkarlar.

Hürriyet de öyle olur. Evvelâ biraz tahdit ederler. Sonra biraz daha sıklarlar. Ondan sonra dibinden traş edip ortadunlar.

Garip bir tesadüf eseri, sakal modası ile hürriyet modası birbirine muvazi olarak ortadan kalktı.

Bu sakal ve hürriyet ikizliği ni müshahede için Avrupa kıtasına bakmak kâfidir. (Berber) ler ve (rehber) ler beşeriyeti bu iki zararlı şeyden kurtarmak için habire çalışıyorlar.

Biri ustura, öteki usturpa ile.

DERİ

Şu Karagöz denilen adam ne samimi, ne safdil bir adamdır! Hani:

— Karagöz yaşıyor, derler yal Bereket ki; mehrum çoktanberi fâniler arasında ayrılıştı. Yoksa o safdilliği ile bu zamanda yaşıyamaz, ka festen kafese seyahat ederdi. Hatırlar mısınız? Hacıvat, Karagözüle yutmacasına bilmece yarışına çıkar da sorar:

— Karagöz! Tavuğun neresi tatlıdır? Biçare, bulmak için uğraşır, durur.

— Göğsül der. — Kanadı! der. — Budul der. Hacıvat hinoğlu hindir. Yutar mı hiç? Her defasında: — Bilemedin Karagöz! diye karşılır. Nihayet beriki aciz izhar edince:

— Aman Karagözüm! Bilemeyecek ne var? Derisile gerisi! diye anahtarını gevirip muammayı açar.

Karagöz birinci bilmeceyi kaybettikten sonra Hacıvat tekrar hücumu geçer:

— Karagöz! Birincisini bilemedin! Sana bir daha sorayım: Mandanlar neresi tatlıdır? der. Karagöz, birinci bilmeceye öğrendiğini burada sarfederek:

— Derisile gerisi! deyince hem âlem güler, hem Hacıvat sevinir. Karagöz de bahsi kaybeder. Eh, böyle şıp diye aldatılan adam bu zamanda yaşayabilir mi?

Bu bahse girince hatırladım. Mandaları ucu demirli övendirile içi gütmek yasak edilmiş. Güzel tedbir. Masum hayvanlar azaptan, işkenceden kurtuldu demektir.

Açaba bu hayırlı ve insani hareketin menşei nedir? diye merak edince şu neticeye vardım:

Demirli övendirile ile güdülen hayvanların derileri deliniyor ve piyasada delik deriler para etmiyormuş.

İşte bu insanî kararın hareket noktası. İyi amma derisi ticarette kullanılmayan hayvanları övendirilen kim kurtaracak? diye esefe hâcet yok!

Derisi işe yaramayan hayvan da hemen hemen artık pek az kaldı. Galiba sümüklüböcek insanın başkasına derilerini kullanıyorlar.

manda derisinden kösele yapmaktayız.

Elimize geçen her hayvanın böyle derisini yüzüp dururken insanlara dokunmayışının sebebi, bir şeye yaramıyacağını pek iyi bildiğimizdir. Zaten çoğu da diri diri birbirmizin derisini yüzmez miyiz?

MANTARA BASANLAR

Şik şeylerdir vesselâm. Ne yapar yapar eksikliklerini örterler. Vücutlarını açmalarına mukabil.

Renkleri mi sarı? Gelsin allık. Dudakları mı soluk? Gelsin ruj. Kaşları mı çatik? Gelsin cimbiç.

Saçları mı renkiz? Gelsin oksijen. Tırnakları mı biçimsiz? Gelsin manükür.

Gözleri mi çipil? Gelsin rimele. Baldırları mı çirkin? Gelsin çorap.

Kalçaları mı çarpık? Gelsin korsa. Elleri mi büyük? Gelsin eldiven.

Yüzleri mi pürüzlü? Gelsin krem. Ne kaldı? Boy bos! Ona da çare buldular.

Eskiden giydikleri yüksek ökçeli kunduralar yalnız arkadan kaldırıyor, hatunları tüne-miş leyliğe benzetiyordu. Şimdi takunya giyiyorlar. Bildiğimiz tahta takunya! Bir karış kalınlığında, iki kilo ağırlığında.

— Ayol, biz bunu evde taşlık yıkarken giyerdik de ayırt! diye kapı dışarı çıkamazdık.

— Haklısın Huriye Hanım! Lâkin şimdi her şey tersine döndü. Takunyasız çıkanlara dik dik bakıyorlar. Bu takunyalara ağırlığına «çaresiz» olsun diye tabanlarını mantardan yapıyorlar. Birçok sık, cici, civelek Bayanlar şimdi bu mantarlı takunyalara gezmektedirler.

İçiniden geçeni biliyorum: — Öyle ise mantara bastılar! demek istiyorsunuz.

Ne münasebet azizim! Mantara basanlar onlar değil, bu kunduralara 15 - 20 - 25 lira verip alan kocalar, dostlar, âşinalardır.

Yalnız ayak gezseler bir türlü, kundura giyseler bir türlü! Kadın kısmı bir delik keserdi. İçinde para durmaz, akar gider. Ve bugün mantar, yarın rop, öbür gün kürk, daha öbür gün külah olur; zahirde onların, hakikatte berikilerin başına geçer.

Eyet! Her eksige çare buldular. Küçük bir istisnasile.

UGUR

Tavla oynarken yanlarına sokuldum. Seyrediyorum. Birisi muttasıl düşse, dübes, seşbeş atıyor, öteki de ikibir, seyek, hepyekte bo-calyor.. İki oyun kaybet-ti. Puflyarak bana döndü: — Be birader. Sen bana uğur getiriyorsun işte! Çekil Al-lahşına yanından.

Ses etmedim. Tavlanın bazılarına ne tesir yaptığını bilirim. Kazananın yanına oturdum. Berikinin şanssızlığı berdevam. Bu sefer mars oldu. Dayanamadım:

— Be birader! Gördün ya! Uğursuzluk bende değil, sende. Buna karşı çare, uğura inanmamaktır.

Hayatta yüksekte otursan yıl, dırım düşer, alçakta otursan u basar. Bunları talie değil, tabiate atfetmeli. Tavla oynayan da ya kazanır, ya kaybeder. Yüzde elli birakmalı, neden daima kendi lehine yüzde yüz sanıyor-sun! İşte ben gidiyorum. Siki isen oyunu kazan!

Dedim çıktım. Garibi su ki dörtlü mağlûp iken beş oyun alıp partiyi kazandı.

Ona sorarsan benim uğurum, bana sorarsan onun, ümitsiz az-mi.

Gökte Türk Bayrağı

Dün Gece Sabaha Karşı İstanbul Semasında Belirdi

Dün gece sabaha karşı İstanbul seması pek nadir rastlanan bir manzara ile süslendi. Bütün Türkiye 30 Ağustos zafer bayramına hazırlanırken sema âleminin iki yıldızı ufkumuzda Türk bayrağını tersim ediyordu.

Sabahın yakın hilâl halinde bulunan ayın tam göbeğinde Müşteri yer almıştı. Yaktın gece olmasınayla günün muhteşem manzarayı görenler uyanıklara kaldırmışlardı. Halk balkonlardan pencerelelerinden bu ulvi hâdiseyi gurup edinciyeye kadar seyretmişlerdir.

Müşteri hilâlin tam ortasında değildi. Yıldız hilâlin biraz solunda görünüyordu.

Bir muharririmiz dün rasathane müdürü Profesör Fatime mürcacat ederek bu semavi hâdisenin izahını istemiştir. Profesör Fatime hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

« Hilâlin üstünde görsen yıldız Müşteridir. Dört beş nede bir Müşteri ile hilâl semamızda Türk bayrağını resmederler. Müşterinin mahreki hareketi aynı aylık devri esasında güzergâhları birbirine yaklaşıncaya bu gibi hâdiseler olur. Dün gece yıldız hilâlin biraz solunda görünüyordu. Altı saat sonra tam Türk bayrağındaki şekli aldı. Fakat biz bunu göremedik. Çünkü güneş ufkumuzdan yükselmiş bulunuşudur.

Türk bayrağındaki ay yıldız, dedelerimiz hilâle Müşterinin bu şekilde kukaklaşmalarından kopye etmişlerdi. Bayrağımızın rengi de şafakların alından alınmıştır.

Yeni Liralalar

Darphane idaresi 30 Ağustos zafer bayramı münasebetile piyasaya iki milyon yeni bir liralık gülmüş para çakarmıştır. Yeni liralarm bir tarafsında Cümhurresî Mülî Şef İnönü'nün büstü, diğer tarafında da ay yıldız ve bereketi temsil eden başaklar ile 1940 rakamı vardır. Yeni liralarm sayısı yakında üç milyona çıkarılacaktır.

Çaleng Kupası Tenis Maçı

Otuz yıldanberi her sene muntazaman yapılmakta olan çaleng kupası tenis müsabakaları dün Sürpagop-taki yeni sahalarda başladı. Bu kupa tahmatnamesine göre, birinci çıkmanın bir sene evvelki kupa galibi ile karşılaşması icap etmekte ise de Suat şampiyonluğunu bu sene müdafaa etmeyeceğinden birinci çıkan doğrudan doğruya kupayı almaktadır.

Dün yapılan müsabakalarda aşağıdaki neticeolar alınmıştır:

Tek erkeklerde: Talyan - Rıza Dervişe 6 - 0, 6 - 0, Baissan - Semih Bedriye 6 - 2, 6 - 3, Faruk - Celâle 6 - 3, 6 - 4 galip gelmişlerdir.

Hol - Ahmet Tandoğanı 6 - 3, 6 - 4, 7 - 5, Bambino - Armitic' 6 - 3, 6 - 4, Hasan - Avniyi 6 - 3, 10 - 8, Mühit-tin - Şevketi 6 - 2, 8 - 6, Davit - A-revyanı 6 - 3, 6 - 4, 86. Vedat Abut-ta Binsi 6 - 1, 6 - 4, 6 - 1 yenmiştir.

Çift erkeklerde: İbrahim ile Armitic - Semih ile Muhtittine 6 - 3, 6 - 4, Rıza ile Celâl - Doktor İhsanlar Turğuda 6 - 3, 6 - 0, Arvreyan ile Boissan Talyanla Vedat Abuda 8 - 6, 6 - 3, 6 - 1 galip gelmiştir.

Müsabakalara bugün saat dokuzdan itibaren devam edilecektir.

Harp ve Sulh

Bu İki Kelimenin Muhtelif Dillerdeki Karşılıkları

Kullandığımız her kelimenin, kendine hâs bir mevcudiyeti, hayatı, çehresi, sembolik veya müşahhas bir karakteri vardır. Şerece ve lisanıyat tarihi bakımından bunlardan ikisini, - son zamanlarda pek çok kullanıldığı için yıprayan, kuvvetten düşen - ikisini tetkik edelim. Bu iki kelime şudur: Harp ve sulh..

Harp, lâtincede Bellum kelimesile ifade olunur. Romalıların dilinde «Werran» dir. Mânası: Karşıklık, arbede ve nifaktır.

Almanlar «Krieg» derler. Bu kelimenin aslı gotiktir: «Krik - Ulumak».

İptidai muharipler, harbeder-ken hasımlarını korkutmak, maneviyatını kırmak için avazları çıktığı kadar bağırırlardı. Ve ek-seriyetle vahşi hayvanların ulmalarını taklit ederlerdi.

Bu lehçe, Slav dilinde de görülmür. Rusçada «Harp» mânâsına gelen «Voına» kelimesinin aslı «Voi - Kurt uluması» dir. Yahut da «katlâm» veya «âfet» mânâsına gelen «Oi» den müş-taktır.

Rumen dilinde «Raz - Boi» eskiden «katil» mânâsını ifade ederdi. Bugün ise «Harp» demektir.

Müslüman dillerinde «Harp» ifade eden birçok kelime vardır. Araçlar «Cihad» derler. Milletlerin, istiklallerini elde etmek için kıyımlarına «Fitne», aynı

ıktan iki kabile arasındaki mücadeleye, boğuşmalar da «Malahim» dir.

İranlılar «Cenk», biz Türkler ve kısaca «Savaş» deriz.

Muharip bir millet olan Japonlar da «kusa» veyahut «Senso» derler. Bu sonuncusu bir Çin kelimesinden alınmıştır. Tıpkı «Sulh» ü ifade eden «Keian» gibidir..

Çinliler «Sulh» e «An» veyahut «Ping'an» derler. Mânası: Saadet lâzimesi..

Kongo lisanında «Lembama» kelimesinin, birbirinden ayrılmış gayri kabil iki fânası vardır: «Sulh ve Medeniyet». Beğenmediğimiz bu siyahiler bize, sulhün ve medeniyetin birbirinden ayrılamayacağını, ayrılırsa ölüvereceğini ne güzel anlatıyorlar..

Almanlar «Sulh» e «Fried» Ruslar da «Mir» derler. Bu kelimenin arapçastı «Salam» dir. Her gün milyonlarca defa tekrar olunur. Zira Müslümanlar, birbirlerini selâmlamak için «Selâmünaleyküm» derler. Yani «sulh ve selâmet üzerine olsun» demektir.

Dünyanın beş kıtasında kullanılan muhtelif lehçelerde bunlara benzer daha 300 kelime sayabiliriz. Fakat, sayın okuyucularımıza: «E... Yeter artık...» demelirdinden korktuğumuz için bu kadarını kâfi görüyoruz..

OKUDUKLARIMIZ

KIRA İLE KADIN ARKADAŞ Nevvyorkta son zamanlarda çok garip bir idarehane açılmıştır. Hedefi dürüst, terbiyeli, okumuş erkeklerle kadın arkadaş kiralama-kıdır.

İdarehaneyi kuranlardan, Mis Miller ve Misis Konstelb atında okumuş, içtimal mevki sahibi iki kadındır. Bunlar Nevvyork gibi büyük bir şehirde beraber yemek yemek, konuşmak ve tiyatroya gitmek için birçok adamlarla bir kadın arkadaşlığına dayandıklarını görmüşler ve bu boşluğu doldurmak istemişlerdir.

Kurdıkları idarehanenin emrinde okumuş, seyahat etmiş, dünya görmüş, hoş sohbetli kadınlar vardır.

Nevvyorkta yalnızlık duyan ve kendi sevdiyesinde bir kadını bulmak saht konuşmak ve gezmek isteyen bir erkek bu idarehaneden on dolar ücret ve iki dolar taksi parası mukabilinde bir akşam için bir arkadaş kiralıyor.

Kıranın şartları vardır: Beraberce lokanta ve tiyatrodan başka bir yere gidilmesi istenilmeyecek, Kızın hakiki isim ve adresi sorulmayacak ve gösterilen yalnızca isimle iktifa edilecek, saygıda kusur edilmeyecek.

Bu idarehanenin kira listesine girme isteyen kadınlarda ağır şartlar aranır. Kira ile arkadaşlık pek kolayca fenaya çekilebileceği için listeye giren kadınlarm namuslu, vekarlı, kendini bilir neviden olmaları lâzımdır. Her kadın bu meziyetlerini en aşağı altı tanınmış adamlardan getirdiği tavsiye mektuplarıyla isbat etmelidir. İdarehanenin listesindeki kadınlardan birinin getirdiği mektuplardan biri doğrudan doğruya Amerika Cümhurresî Roosevelt'in zevcesi

tarafından yazılmıştır. Misis Rosevelt bu mektupta diyor ki: «İdarehanenin takip ettiği gayeyi çok faydalı buluyorum. Büyük bir şehirde yalnız kalmış bir erkeğin arkadaşına olan ihtiyacı namuslu, vekarlı, münevver bir kadının refakatinde bulması, süflü eğlence meyillerine karşı en tesirli bir settir.»

HIÇ YUTAR MIYIM? Amerikalı meşhur muharrir Mark Tveyn yazlarından çok para kazanır. Fakat bunu daha çok yapmak merakında olduğu için önüne gelen dolandırıcı kendisine yaldızlı ve parlak işler vadeder, pralarımı elinden almış.

Nihayet muharrir hulya arkadaşından paralarını kaybetmekten usanmış. Bir daha hiçbir dolandırıcıya kapılmamaıya karar vermiş. Bir gün bir genç adam kendisini ziyarete gelmiş, demiş ki:

— Benim mühim bir icadım var. Bu sayede uzak yerlerdeki adamlar birbirleriyle konuşacaklar. İcadımın bir numunesini yapmak için beş yüz dolara ihtiyacım var. Bunu bana verirsiniz alacağım paralarla sizi yarı yarıya ortak yaparım.

Mark Tveyn kendi kendine demiş ki: — İşte tam dolandırıcı.. Uzak yerdekileri konuşuracakmış ta para kazanacakmış. Ben böyle yalanları yutar mıyım?

Adamı nezakette başından savmış. Yalnız ayrılırken sormuş: — Sizin adınız ne? — Graham Bel.. Meğer bu icat telefon imiş, genç adam da telefonun meşhur mucidi. Mark Tveyn beş yüz dolar verseymiş bir müddet sonra yarı hisse diye yüzlerce milyon dolar kazanacakmış..

No. 12 Vatan'ın Bulmacası

SOLDAN SAĞA:

1 - Kralçe - İnce ve hafif bir dokuma - Bir kap 2 - İnanış yo-lu - Üye - Taharri etl 3 - Ters - Dokuma mağdelerinden. 4 - Bir renk 5 - Bir renk - Edat - Sessiz iki harf - Nota 6 - Bir cihet - Yok etme. 7 - Çoğun ters - Şekerde olan bir şey - Tahassür - Nota. 8 - Çok çirkin - 9 - Evliya - Devlete ait 10 - Ruh - Gizli şey - Bir Arap harfi 11 - Ege uşağı - Türklerin bir ünvanı - Üye.

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1 - Tavir - Kaba kumaş - Kralçe 2 - Küçültme edatı - Paytak bir kuş - Duvarda bulunur. 3 - Bazı hayvanların yavrusu - Yapışkan bir böcek 4 - Sessizce kaçan 5 - Uzak işareti - Nota - Lâhika - Bir edatın kısa ve kabası 6 - Bir meyya - Bir kemik 7 - Nota - Sahip - Şikâr - Mağaranın ucu. 8 - Kalabalık 9 - Evlin bızımlarından - Bağırma 10 - Azotlu bir madde - Nakit vasıtalarından - Gizli şey 11 - Temiz - İşaretle anlatma - Ters dönmüş bir isim

11 N. lı bulmacanın halli

SOLDAN SAĞA: 1 - As; Şaban; Si 2 - Bal; km; Boz 3 - Put; Fil 4 - Tabakat 5 - Ak; Bakar; La. 6 - Kulak; çekic; 7 - İi; Batıl; Fa 8 - Bereket 9 - Cet; Rus 10 - Kan; Dil; Zem 11 - İz; Mezar El.

FELEK

Yazan: B. FELEK

Ham'a Rağbet!

Hiçbir şeye haset etmiyorum; su olmuş meyya yiyeblen bah-tiyarlara haset ettiğim kadar.

Turfanda olsun diye kelek kavun karpuz, çavuş üzümü yerine koruk, kiraz yerine çağla, şeftali yerine taş gibi şeyler, incir yerine sütlü baba incirlerini mostralık edip dizmiyorlar mı cinlerim başıma üşüyor.

Nedir bu ham yemişe, ham işe, ham alış verişe rağbetimiz canım!

Cennet gibi memleketimizin yetiştirdiği nefis yemileri inadına itibardan, rağbetten düş-sün diye mi ham topluyor, ham satıyor ve ham yiyoruz?

Manava sordunuz mu? — Efendii! Çok olgun mal dayanmaz, dükkanda çürür; di-yor.

Madrabaza sorarsanız: — Olgun malı esnaf almaz! diyor.

Bahçıyana sorarsanız: — Olgun malı sevkedeme-yiz. Bozulur! diyor.

Yemiş ofisleri, yemiş müte-hassusları, ambalaj uzmanları, ne bileyim ziraat iktsadiyatının en modern bahislerini su gibi ezber biliyoruz.

Buna rağmen hâlâ, suları çenemizden akan olgun bir şeftali, tadı boğazımızı yakan bir çavuş üzümü ve yutarken bizi boğmayan bir güzel armut yi-yebildiğimiz pek nadirdir.

Kendi yetiştirip kendi satan bir bahçıvana rastgelmez, veya kendi bahçemizin toplamaz-sak bu nimete erişmemiz tayya-re piyangosu kazanmaktan çok daha güçtür.

Babam merhumdan dinle-miştim. Büyük babam Diyarba-kırda alay beyi iken bir iki se-ne orada kalmışlar. Diyarbakır-ın karpuzu malûm. Kırk eli ki-lo gelir kocaman şeylerdir. Bal-ta ile keşilir, okka ile satılır.

Karpuzcu, satmak için kestiği karpuzlardan iyi çıkıyan birin-in ortasına akşam üstü dükkân-ı aydınlatmak için mum diker-miş.

Karpuz almıya gelen köylü-ler, bu üzerinde mum dikili kelek karpuzdan almakta iser ederlermiş. Her ne kadar manav bu karpuzun kabak ol-duğunu söyler, ve başka karpuz vermek isterse de onlar:

— Fena karpuz olsa mum dikip aleme gösterir misin? diye yine ondan almakta ısrar eder-lermiş.

Korktuğum şudur ki biz de Diyarbakır köylülerinin kabak karpuz almakta ısrarına müşa-bih bir galata kapılarak kemale ermiş, olgun ve lezzetli meyya-yı kırıp - alışkanlık yüzünden âşinalığımız artan - ham yemiş-lerin tiryakisi olmalıym.

Böyle olursa bu hal sade «tad» hislerimizin bir inhiraf ol-larak kalmayıp bütün telâkî sistemimize tesir ederek bize iğte, adamda, fikirde, ervahta ve hayalde hep ham peğinden gitmek, hamı tercih etmek yo-lunu tutturur.

O zaman olgun yemişler gi-bi, kemale ermiş adamlar, ol-gun ve işlenmiş fikirler ve piş-miş kotarılmış işler manav dükkânında yemiş çürür gibi olduk-ları yerde çürürken, biz ham ye-mişleri gevelemekle uğraşır du-ruruz.

Izmirde Hava Kurumuna Yardım

Izmir, 30 (Telefonla) - Türk Ha-va Kurumuna yapılan yardım bur-da da gittikçe artmaktadır. Nişan yüzüklerini kuruma terkedenler her gün bir miktar daha çoğalmaktadır.

Darbimeseller

Mühür kimde ise Süleyman o-dur. Mart kapıdan baktırır, kazma kirek yaktırır. Ne verirsen eline o gider sen-nile.

Okunu atı yayını astı. Oldu olacak kırıldı nacak. Ötüm hak miras helâl.

Öksüz cocuk göbeğini kendi keser.

Paranın çoğunu kocana, yemiş-in aşını çocuğuna gösterme. Pişmiş aşın soguk su katma. Pılvandan dönenin kaşığı kırıl-sın.

Zafer Bayramı Merasimi

Dünkü geçit resminde topçu alayı şanlı bayrağımızı takip ediyor...

Hemen bütün büyük ana cadeler, merasimi ve şanlı Türk ordusunu seyretmek heyecanıyla sokağa çıkarlar kaynaşıyor. Bu kaynaşma, hele Beyoğlu cadelerinde ve Taksim meydanında son haddine varmıştı. Merasime iştirak edecek kitalar da yine bugün erken saatlerde garnizonlarından çıkarak Taksim gelmek üzere yola çıkmış buluyorlardı.

Bayram kutlama merasimine saat 9 da, İstanbul Komutanlığında yapılan kabul resmile başlanmıştır. Komutan Tümgeneral İshak Avni, askeri komutanlar, Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarlar Parti Müfettişi Reşat Mimaroglu, Şehir Meclisi üzaları, muhtelif teşekküllerin mümessilleri tarafından yapılan tebrikleri kabul etmiştir.

Saat 9.30 a kadar devam eden bu merasimden sonra komutan Tümgeneral İshak Avni, refakatinde Vali ve Belediye reisi Dr. Lütfi Kırdar, Parti Müfettişi Reşat Mimaroglu ve diğer hükümet erkânı ile mebuslar olduğu halde otomobillerle Taksim hareket etmiştir. Buradaki merasim, tam saat 10 da çalınan bir boru ile başlamıştır. Bu saatte Taksim gelmiş bulunan General İshak Avni ve Lütfi Kırdarlar refakatlerinde olanlar, evvelden kendilerine tahsis edilmiş olan yerleri işgal etmiş olan kitaları teftiş etmişlerdir. Bu sırada komutan ve vali, her teftiş ettikleri kitaban önüne geldikleri vakit: «— Merhaba, asker!» nidâsıyla selâmlıyorlar ve: «— Sağol!» cevabını alıyorlar.

Teftiş bittikten sonra Vali ve Komutan, daha evvel, âbidenin yanında hazırlanmış olan kürsünün önüne gelmişlerdir. Bu sırada ilk evvelâ orduun en genç subayı olan topçu teğmeni Sait Demiraz, daha sonra da orduun en kıdemlisi olan Komutan Tümgeneral İshak Avni kürsüye çıkarak birer nutuk söylemişlerdir.

EN GENÇ SUBAYIN NUTKU
Genç subay, evvelâ komutanını, sonra bütün meydanı dolandıran tunc yüzü silâh arkadaşlarını selâmladıktan sonra şöyle sözünü başlattı:

«Bugün cihan tarihinin sayfalarında misli görülmemiş şanlı bir zaferin yıldönümüdür. Bu mutlu gün hepimize kutlu olsun.

Bugün Türk milletinin hayat günü, bugün, kahraman Türk ordusunun imtihan günü idi. Yıllardır hürriyet peşinde koşmuş şanlı bir milletlerin vurulmak istenilen esaret zincirlerini koparıp fırlattığı ve istiklâlî muhafaza için sözünü söylediği bir gündür.»

Dedikten sonra yüzlerce sene er meydanlarında at oynatmış olan ecdadımızın kahramanlığında temas etmiş ve istiklâlî harbine geçecek bu şanlı savaşın küçük bir tarihçesini yapmış ve sözünü şöyle bitirmişti:

«Türk anneleri,
Gurur duyunuz, 30 Ağustos, oğullarımızın eseridir. 30 Ağustos onların olacaktır.

Ordu,
Sana zaferlerine bakarak çok isimler verdiler. Çelik ordu, kahraman ordu dediler. Fakat en büyük ve yerinde adı, sana, asil milletten verdi:

Türk ordusu... Varol!»
Kıdemli subay-alkışlar arasında yerini kudemli komutana terketmiştir **TÜMGENERAL KÜRSÜDE**
Tümgeneral bizzat içinde yaşadığı istiklâlî harbinin ve 30 Ağustos 1922 zaferinin yıldönümünü kutlamak için toplantılandığını söyledikten sonra kurtuluş mücadelesi ve 30 Ağustos zaferinin nasıl kazanıldığını izah ederek sözünü şöyle devam etmiştir:

«Bu zafer, büyük Türk sevk ve idaresinin ve harp tarihinin en gü-

zel bir şaheseridir. Bu zafer, Türk istiklâl ve cumhuriyetinin temelidir. Bu zafer, dört yıl büyük harpbe muhtelif cepelerde kahramanca dövüşerek yorgun düştükten ve silahları elinden alındıktan ve memleketinin hemen yarısı işgal edildikten sonra, istiklâl ve hürriyetini kurtarmak için:

Tekrar ikinci bir dört yıl savaşan büyük ve kahraman bir milletten zaferidir.

Bu suretle bu zafer, En müşkül şartlarında ve en büyük mahrumiyetler içerisinde az bir fasilâ ile 8 yıl dövülecek kadar kahramanlık, âsap ve tahammül kudretini gösteren büyük Türk milleti ve onun özü olan Türk ordusu için, dün olduğu kadar bugün de, yarı da Türk vatanının bütünlüğü ve Türk milletinin istiklâl ve şerefini korumak uğrunda her türlü fedakarlıklara katılmak, en büyük zorlukları yenmek için sonsuz ve sarsılmaz bir azim ve iman mezarı, bir kuvvet ve kudret kaynağı olarak kalacaktır.»

Komutan, Atatürk'ü hürmetle andıktan sonra sözlerini şöyle bitirdi: «Bugün burada halkın güler yüzleri, coşkun tezahürleri, orduunun çelik safları arasında büyük zafer bayramının 18 inci yıldönümünü tesit ediyoruz.

Türk milletinin asaletini ve Türk ordusunun kahramanlığını en güzel temsil eden bu büyük bayramı yaratanlara sonsuz şükranlar ve saygılar.»

BAYRAK MERASİMİ
Komutan sözlerini bitirip kürsüden indikten sonra bayrak merasimi yapıldı. Bando istiklâl marşı çalarken şanlı Türk bayrağı da direğe çekilmiştir. Bu da bittikten sonra komutan, vali ve refakatlerindeki zevat tribünlerde yer almışlar ve kitaların geçit resmini seyretmişlerdir. Kitalar başta piyadeler, askeri liseler, silâhı, topçu, hindirilmiş kitalar, bahriyeliler, hava dağı bataryaları, projektörler, jandarma, muhtelif polis kitaları, itfaiye ve mektepler birbirlerini takiben tribünlerin önünden geçmişler, seyirleri işgal etmemek için resmi geçitten çıkan kitalar garnizonlarına dönmüşlerdir.

30 Ağustos zaferi bayramı münasebetiyle dün şehrimizdeki halklerinde de merasim yapılmış, istiklâl marşını müteakip konferanslar, konserler, temsiller verilmiş, 30 Ağustos zaferi hakkında yazılmış şiirler okunmuştur.

Afyonkarahisar, 30 (A.A.) — Bugün Dumlupınar'da meçhul asker âbidesi önünde yapılan merasime Denizli mebusu Necip Ali Küçük, bir nutuk söylemiş ve nutkunda demiştir ki:

Dumlupınar yalnız bir zafer değil, henüz gençlik ve şumullunun takdiri için daha uzun yıllar beklememiz icap eden yeni bir devrin ve yeni bir hayat ufkunun açılması demektir. Bunun için Dumlupınar, yalnız milli mânâda değil, beynelmülâhicinde tarihin kaydettiği en büyük hadiselerden biridir.

Millî hissiyatın kütkreyip taşıdığı anlarda bütün duygularına mihrak teşkil eden büyük dâhiler yetişir, fakat bunu her millet yetiştirmez. Büyük adam yetiştirmek büyük milletlerin kârıdır. İşte Atatürk Türk milletinin zekâ ve dehasını nefsinde toplamış hakiki bir dâhi ve milîli kahramandır. Büyük Millet Meclisi tarafından kendisine âzami salâhiyet verildiği vakit, Partimizin banisi ve büyük Başkumandan bu millete yaptığı hitabede «Düşmanı memleketin harimi ismetinde boğacağım» demiştir. Millete karşı yaptığı bu âlemi vaadinden bir sene sonra hakikatden dediğini işte şimdi üzerinde yıldönümünü kutladığımız şu topraklarda yaptı ve ondan sonra milletini istikametini Akdenizin mavî ufkularına doğru verdi. Ordu dokuz günde Akdenize vâsî oldu. Şimdi bütün memleket aynı hızla Akdenizin yarattığı manevi âleme varmak ve ona nüfuz ederek tamâmîle hazmetmeye gâlib oluyor.

Romanya Sıkışık Vaziyette

(Başı birincide)

Moskova, 30 (A.A.) — Tass Ajansı bildiriyor:

Hariçye Müsteşarı Dekanozof, 19 ağustosta Gafenkoya «Rumen kitalarının Rumen - Sovyet hududundaki tahrik edici hareketlerinin protesto eden bir nota vermiştir.

Notada şunlar ilâve edilmektedir: «Bu hadiseler kurban gidenler olduğu takdirde mesele vahim bir şekle alabilir.

Bu gibi hareketlerin muhtemel neticelerinden Romanya hükümeti tamâmîle mesuldür.

Gafenko, ilk Sovyet notasına Romanya hükümeti tarafından verilen cevabı tevdi etmiştir. Cevapta Sovyetlerin iddialarını reddetilmektedir.

Fon Ribbentrop ve Kont Ciano protokolün imzası münasebetiyle nutuklar söyleyerek bu ihtilâfî halletmekte mücadelelerini cenubu şarkı Avrupasına sırayetine mâni olduklarını, sağla ve emni bir sulh istediklerini, bunu ancak hüsûlî niyet ve emniyetle mümkün gördüklerini söylediler.

İmzalanan hakem protokolü yedi maddeden ibaret olup arazi, hudud ve tabiiyet meselelerini halletmektedir.

Askerlik İşleri

Şubeye Davet

Eminönü Yerli Askerlik Şubesinden:

1 — 336 doğumlular ve bu doğumlarla muameleye tâbi talebe ve raporla tecil edilen eratin son yoklamaları 1 Eylül 940 ta başlayacak ve şubemizde yoklamalar haftanın tek günlerinde yapılacaktır.

2 — Yoklamaya gelecek aşağı yazılı günlerde saat 9 dan 18 e kadar nüfus cüzdanları okurlar mektep vesikası ve cüzdanlarıyla şubeye müraat edeceklerdir. A) Eminönü merkez nahiyesi erati: 3 Eylül 940 gününde. B) Alem dar nahiyesi erati: 5 Eylül 940 gününde. C) Kumkapı nahiyesi erati: 7 Eylül 940 gününde. D) Beyazıt nahiyesi erati: 9 Eylül 940 gününde. E) Kükülpazar nahiyesi erati: 11 Eylül 940 gününde. F) Diğer kazalar mntakasında bulunanlar: 13 Eylül 940 ta.

3 — Bu muayyen müddet zarfında gelmeyenler hakkında askerlik kanununun 84 ve 87. maddeleri tatbik edilecektir.

Yabancı Kadıköy Askerlik Şubesinden:

1 — Kadıköy, Üsküdar ve Beykoz kazaları dahilinde bulunan 336 doğumlular ve bu doğumlarla muameleye tâbi eratin son yoklamalarına 2 Eylül 940 günü yabancı Kadıköy Askerlik şube binasında kurulacak askerlik meclisinde başlanacaktır ve 15 Eylül 940 günü nihayet bulacaktır.

2 — Yoklamalar her gün öğleden sonra sat 14 ten saat 18 e kadar devam eder.

3 — 336 doğumlular ve bu doğumlarla muameleye tâbi yabancıların tayin edilen günlerde skamat vesikası, iki fotoğraf, nüfus cüzdanları ile tahsilde bulunanların da ayrıca okullarından alacakları vesikalarla şubemize başvurmalıdır.

4 — Yukarıdaki ilânın yabancılar için yoklamaya davet pusulası yerini geçtiğinin bilânmesi ilân olunur.

Beşiktaş Askerlik Şubesinden: 1 — Orduya askerî sanatkarı yetiştirmek için Maarif Vekâletine bağlı sanat okullarından ve haricтен sivil okullardan alınacağı M. M. Vekâleti emirleri iktizasından. 2 — Bu sanat okuluna girmek için talip olanlar şubemize muameleleri yapmak üzere şubemize müracaatları ilân olunur.

Bayanlar Şubeye Davet Üsküdar Askerlik Şubesinden: 1 — Okur yazarlığında dair diploması bulunanlarla lise, orta ve ilk okul mezunlarından 20 ilâ 40 yaşındaki bayanlara mahsus askerî hastahanelerde ikinci defa açılacak olan yardımcı ve hastabakıcı hemşireler kursuna iştirak etmek isteyenlerin kayıtları yapılmak üzere şubemize her gün şifahan müracaat ederek kayıtlarını yaptırmaları.

2 — Bu kurslara iştirak edecek bayanlara kurs sonunda vekâletçe diploma verileceği gibi bir çok rüchaniyet ve imtiyaz hakları da kazanmış olacakları ilân olunur.

Beşiktaş Yerli As. Şubesinden: 1 — Şubemizde kayıtlı 336 doğumlular ve bu doğumlarla muameleye tâbi eratin 1 Eylül 940 tarihinden itibaren şube merkezinde teşekkül edecek askerlik meclisi tarafından son yoklamaları yapılacak ve 15 Eylül 940 günü bitmiş olacaktır.

2 — Yoklama günleri haftanın tek günleri sabah saat 9 dan saat

Macarlar Tatmin Ediliyor

(Başı birincide)

lenmiştir. Karar bugün saat 15 de Belvedere sarayının «Altın» salonunda itihaz edilmiştir. Alâkadarlar arasında iki tarafı bir tesviye sureti inkânsız görüldükten sonra Macar ve Rumen hükümetlerinin arzusu üzerine hakem müdahale etmiştir. Hakem kararı Macaristana tahminen 45 bin kilometre murabba arazi kazandırmaktadır. Bu arazi meydanında, ezümle Şimali Transilvanya mntakası ve Klauselum - Cluj Szeke komitâkları dahildir.

ROMANYANIN TAMAMIYETİ GARANTİ EDİLDİ

Viyana, 30 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: İyi haber alan kaynaklardan öğrenildiğine göre Alman, İtalya, Macar ve Rumen hariçye nazırları, Macar - Rumen meselesinin haline müteallik esas zabıtname ile müzeyyel zabıtnameleri imzalamaya başlamışlardır. Bu vesika Romanya ile Macaristan arasında yeni hududu kat'î olarak tesbit etmektedir.

Bu hakem kararını müteakip bir taraftan mihver devletleri hariçye nazırları, diğer taraftan da Romanya hariçye nazırı arasında notalar teati edilmiştir.

Bu vesaikle Almanya ve İtalya Rumen topraklarının tamamlığını ve tecavüzdten masuniyetini garanti etmekte, Bükreş hükümeti de bu garantiyi kabul etmektedir.

BÜKREŞTE BEDBİNLİK

Bükreş, 30 (A.A.) — Bükreş hükümet mahfillerinde büyük bir bedbînlük havası müşahede edilmektedir. Resmî beyanet elde edilememesine rağmen Almanyanın Macaristana Transilvanyanın mühim bir kısmını içine alacak yeni bir hudud garanti ettiği zannedilmektedir.

Viyana'dan sabah telefonla alındığı tahmin edilen haberlerden sonra toplanmak üzere hazır bulunmaları için nazırlara emir verilmiştir. Telefon haberi geldiği zaman gece Transilvanyadan çağırılan muhalifler reisi Dr. Maniu, sarayda Kral Carol nezdinde bulunmakta idi.

Emin bir mebandan öğrenildiğine göre Viyanada bulunan hariçye nazırı Maniolescu, bir anlaşmaya varıldığı takdirde onu imza için tam salâhiyeti haizdir.

Bükreş, 30 (A.A.) — Stefani ajansından:

Öğleden sonra neşredilen bir tebliğde Soltanat Meclisinin İtalya ve Almanya hükümetleri tarafından verilen notanın tetkikinden sonra Rumen - Macar müzakerelerinde mihver devletlerinin hakemliğini kabul etmeğe karar verdiği bildirilmektedir.

Viyana, 30 (A.A.) — Stefani ajansının hususî muhabiri, konferans müzakerelerinin yeni bir safhaya girmiş gibi görüldüğünü telefonla bildirmektedir. Filvaki Macar murahhasları Budapeşte hükümetinin mihverin tavsiye ve tekliflerini kabul edeceği beyan etmişlerdir.

MİHVERDE İHTILAF MI?

Londra, 30 (A.A.) — Reuter ajansının diplomatik muhabirleri, Viyanada Von Ribbentrop ile Kont Ciano'nun Romanya ve Macaristan hariçye nazırlarıyla birleşmesi hakkında şöyle yazmaktadır:

Umumiyetle tahmin edildiğine göre, Almanya Rumen tezine ve İtalya da Macar taleplerine mütemayil bulunmaktadır. Salzburg'daki Kont Ciano ile olan ihzârî müzakeratta Führerin işi bizzat ele alması, terazinin Romanyanın lehine tartacağı fikrini hasıl etmektedir.

ROMANYA SALTANAT MECLİSİ

Roma, 30 (A.A.) — Stefani ajansının Bükreşten alarak neşrettiği bir telgrafa göre, Romanya saltanat meclisi, birdenbire, dün saat 21 de toplantıya çağırılmıştır. Toplantı, Viyana konferansı ile alâkadâr bulunmaktadır ve muhalefet liderleri Maniu ve Bratianu da bu toplantıya iştirake davet edilmişlerdir.

12 ye kadar devam edecektir.

3 — Yoklamaya vaktinde gelip muayene ve tecillerini yaptırmayanlar mükellefiyetli askerîye kanununun 84. maddesi mucibince cezalandırılacağı ve haricte bulunanların bulundukları mahallin yabancı şubelere vasıtasile yoklamalarını yaptırmaları lâzımdır.

Yoklamaya gelecek erati ellerinde nüfus hüviyet cüzdanları ile iki adet vesika fotoğrafı ve mektebe müdahil olduklarında dair mektep vesikalarıyla birlikte şube merkezine gelmeleri ilân olunur.

Hava Harpleri

Londra, 30 (A.A.) — Hava Nezaretinin istihbarat servisi bildiriyor: Bu hafta ikinci defa İngiliz hava kuvvetleri evvelki gece Berlin üzerine akınlar yapmışlar ve müteddit askerî hedeflere ve fabrikalara yüksek infilaklı ve yangın bombaları atmışlardır.

Tayyareler, Berlinin merkezinden ancak altı kilometrelik bir mesafede bulunan bir hedefe sureti mahsusada hücum etmişlerdir.

Bir pilot şunları anlatmıştır: Hücumumuzu gece yarısı yaptık, Bizden evvel gelmiş olan olacak ki, bir hedefin yanmakta olduğunu gördük. Yirmi beş dakikalık mesafede bunu gördük. Bir bomba salvosu bırakarak yeni dört yangın çıkardı. Bu esnada Berlinin üzerinde daha bir çok bombardıman tayyareleri bulunuyor.

DOKUZ ALMAN, ÜÇ İNGİLİZ TAYYARESİ DÜŞTÜ
Londra, 30 (A.A.) — Hava Nezaretini tebliğ ediyor: Dün öğleden sonra büyük miktarda düşman tayyareleri Kont kontesi şahillerine yaklaşıyorlar ise de, avcılarımız tarafından dağıtılıp takip edilmişlerdir. Az miktarda tayyare kara üzerine varmaya muvaffak olmuş ve fakat hücumlarda bulunmamıştır.

Şimdi gelen raporlardan öğrenildiğine göre, dokuz düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bunların birisi hava müdafaa topları bakiyesi de avcılarımız tarafından düşürülmüştür. Üçü avcı tayyaremiz avdet etmemiştir.

Birliğimizin Verdiği Haz ve Güven

(Başı birincide)

ğin bir nimet olduğunu, bunun için şükretmek icap ettiğini hatırlar.

Şurlu millî birliğimizin kıymeti de dünyanın her tarafında bu bakımdan gördüğümüz yoksullukla ölçülebilir. Hiç şüphemiz yoktur ki dün huzursuz bir dünyanın ortasında bir cennet manzarasını gösteren memleketimizde Dumlupınarın yıldönümünü kutlarken, hepimiz bize bugünkü huzuru ve güveni veren bir milletin kıymetini hatırladık ve bunun derin ve güzel hazınları duyduk.

Ahmet Emin YALMAN

(UŞAK) ÜLKÜ LİSESİ
Müdürlüğünden:
Gündüzlük talebenin kayıtlarını 27 Eylül'e kadar yenilemesi lâzımdır. Parah yatılı talebeden 5 Eylül akşamına kadar birinci takisti göndermeyenlerin yerine başkaları alınacaktır.

İngiliz HIGH SCHOOL Erkek Mektebi
Kayıt muamelesi başlamıştır. Pazartesi ve Perşembe günleri saat 10 — 12 arasında idareye müracaat olunması. İkmal imtihanları Eylül 18 — 19 — 20 — 23 Tarihlerinde yapılacaktır. Telefon: 41078

Leyli Yeni Kolej Nehari Erkek Kız
İLK - ORTA - LİSE
Taksimde Sıraselvilerde YENİ AÇILDI.

Müdürü - Eski Şişli Terakki Direktörü: M. Ali Haşmet Kırcı
Hususiyetleri: YABANCI DİLLER ÖĞRETİMİNE geniş mişkayata ehemmiyet vermek, sınıflarını az mevcudla teşkil ederek talebesinin çalışma ve inkişafı, sıhhat ve inibzâletle yakından alâkadâr olmaları. Mektebin denize nazır kaliforniferli teneffüshane ve jimnastikhanesi vardır. Her gün saat (9 ile 18) arasında kayıt ve kabul olunur.
Telefon: 41159

BEYOĞLU - TUNELBAŞI - YENİYOLDA - YATISIZ
Kız ve Erkek **ALMAN LİSESİ** ve Ticaret Orta okulu
Tam devreli Lise, Orta Ticaret Okulu, Almanca öğretmek için ihzârî sınıflar. Derslere 16 Eylül pazartesi günü başlanacaktır. Kayıt muamelesi 9 Eylül'den itibaren her gün saat 9 dan 12 ye kadar: Nüfus veya ikamet tezkeresi; mahallî hükümet doktorluğunca tasdikli Sıhhat raporu, çiçek ve tifo aşısı kağıdı, altı fotoğraf ve okul tasdiknamesi veya diplomasile yapılır. Fazla malumat için 49486 ya telefon edilmes. Kayıtlar 14 Eylül cumartesi günü saat 12 ye kadar devam edecektir. Bütünleme sınavları 13 Eylül cuma günü yapılacağından alâkadâr öğretmen ve talebenin o gün saat 9 da okulda bulunmaları.

İSTİKLAL LİSESİ
MÜDÜRLÜĞÜNDEN:
1 — İlk, orta ve lise kısımlarına yatılı veya yatısız kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.
2 — Eski talebe eylülün on beşinci gününe kadar gerek mektupla, gerek mektebe başvurarak kaydını yenilemelidir. Eski talebenin eylülün on beşinden sonra yapacakları müraat kabul edilmeyecektir.
3 — İstiyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.
Adres: Şehzadebaşı Polis Karakolu arkası. Telefon: 22534

Devlet Denizyolları İşletmesi İlanları
İzmir İlavê Postası
(Kadeş) vapuru 3 Eylül salt günü saat 11 de Galata rıhtımından ilâve sürat postası olarak İzmir'e kalkacak ve İzmirden 5 Eylül perşembe günü saat 13 te hareketle cuma 16 da İstanbula dönecektir. (8035)

Bartın - İnebolu Postası
3 Eylül'den itibaren İstanbuldan salt günleri kalkacak Bartın hattı postaları badema İneboluya kadar gidecektir. Bu posta şimdilik (Anafarta) vapuru tarafından yapılacaktır. (8034)

RAŞİD RIZA TİYATROSU
Halide Pişkin Beraber
31 Ağustos Cumartesi günü akşamı Büyükdere Aile Bahçesinde «SÜRTÜK»
Vodvil - 3- Perde

E. SADI TEK TİYATROSU
Bu gece Çağaloğlu Çiftsaraylar bahçesinde «ÇAMURDA ZAMBAK»
Vodvil - 3- Perde

Şahî ve Neşriyat Müdürlü: Ahmet Emin YALMAN
Basıldığı yer: VATAN MATBAASI